

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİ.
Grup Başkanlığı
Sayı: 4885
Tarih: 25.06.2020

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
KÜTÜPHANE VE ARŞİV
HİZMETLERİ BAŞKANLIĞI
Tarih: 25/06/2020
Sayı: -120.10-E.00000671539
II II II II II II II II

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Cezaevlerinde, karakolda, toplumsal gösterilerde, kimlik kontrollerinde sistematikleşen ve insan hakları suçu olan işkence ve kötü muamelenin önlenmesi ve faillerin yargılanması amacıyla Anayasa'nın 98'inci, TBMM İçtüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ve talep ederim.

Necdet İPEKYÜZ

Batman Milletvekili

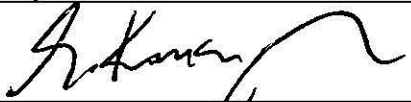
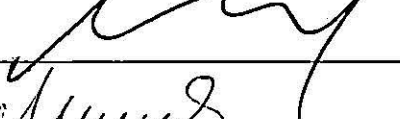
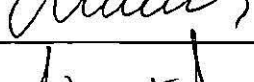
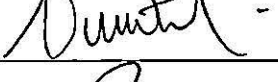
İşkence ve kötü muamelede bulunmak mutlak olarak yasaktır. İnsan hakları hukuku bakımından işkence yasağı normu, yaşam hakkının ve kişinin, hiç kimsenin dokunma hakkı olmadığı bedensel ve zihinsel bütünlüğünü koruma talebinin bir sonucudur.

Bu yasak, uluslararası hukukta normlar hiyerarşisi açısından üstün bir kural, başka bir deyişle buyruk kural niteliğindedir. İşkence yasağı hiçbir koşulda istisnaya tabi tutulamaz, işkence yasağının esnetilmesi için herhangi bir çekince ileri sürülemez. Yetkili makamlarda bulunanlar bu konuda emir ve talimat veremez.

Türkiye'nin de altına imza attığı BM İşkenceye Karşı Sözleşmesi'nin 2. maddesinin 2. paragrafında da aynen şöyle denilmektedir: "Hiç bir istisnai durum, ne harp hâli ne de bir harp tehdidi, dâhili siyasî istikrarsızlık veya herhangi başka bir olağanüstü hâl, işkencenin uygulanması için gerekçe gösterilemez". Bir başka deyiş ile, neyle suçlanırsa suçlansın hiç kimse işkence ve diğer kötü muamele uygulamalarına maruz bırakılamaz.

İşkence yasağı ulusal üstü belgeler, bildirgeler ve anlaşmalarda, iç hukukta belirtilmiştir. Evrensel İnsan Hakları Bildirgesi (m.5), BM Medeni ve Siyasi Haklar Sözleşmesi (m.7), Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi (m.3), BM İşkenceye Karşı Sözleşme, Uluslararası Ceza Mahkemesi Roma Statüsü (m.7) ve iç hukukta da Anayasa (m.17), TCK (m.94) işkenceyi açıkça yasaklamaktadır.

Tüm dünyayı etkileyen Covid-19 salgını Türkiye’de özgürlüklere müdahale gerekçesi yapılarak 2020 yılı ilk beş ayında kolluk güçleri tarafından uygulanan fiziksel şiddet, işkence ve kötü muamele uygulamalarında büyük artış gözlenmektedir. Ocak 2020 ile 1 Haziran 2020 tarihleri arasında 2 ayrı olayda kolluk güçlerinin açtığı ateş sonucu 2 kişi yaşamını yitirmiştir. 189 kişi polis/jandarma/bekçi/zabıta güçlerinin fiziksel şiddetine, işkence ve diğer kötü muamele uygulamasına maruz kalmıştır. Söz konusu olayların 17’si Covid-19 kapsamında alınan tedbirlere uyulmadığı gerekçesiyle yaşanmıştır ve 29 kişi kolluk güçlerinin fiziksel şiddetine, işkence ve diğer kötü muamele uygulamasına maruz kalmıştır. Yılın ilk beş ayında kolluk güçleri, toplanma ve gösteri özgürlüğü kapsamında yapılan basın açıklaması, anma, kutlama, protesto vb. 363 barışçıl eylem ve etkinliğe fiziksel şiddet kullanarak müdahale etmiş, bu müdahalelerde 754 kişi gözaltına alınmış, 16 kişi ise yaralanmıştır. Bu kapsamda kolluk güçlerinin Covid-19 ile ilgili olarak fiziksel şiddet kullanarak müdahale ettiği eylem ve etkinlik sayısı 9 olup 42 kişi de gözaltına alınmıştır. Covid-19 gerekçesi ile kolluk kuvvetlerinin şiddet kullanarak müdahale ettiği toplam etkinlik sayısı 368’e, bu müdahalelerde gözaltına alınan kişi sayısı ise 759’a ulaşmaktadır.

1	MAHMUT TOĞRUL	GAZİANTEP	
2	KEMAL PEKÖZ	ADANA	
3	TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ	ADANA	
4	KEMAL BÜLBÜL	ANTALYA	
5			1
6	GARO PAYLAN	DİYARBAKIR	
7	DERSİM DAĞ	DİYARBAKIR	
8	SAİT DEDE	HAKKARİ	
9	HABİP EKSİK	İĞDIR	
10	DİLŞAT CANBAZ KAYA	İSTANBUL	
11	EROL KATIRCIOĞLU	İSTANBUL	
12	ALİ KENANOĞLU	İSTANBUL	
13	OYA ERSOY	İSTANBUL	
14	SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ	İZMİR	
15	MURAT ÇEPNİ	İZMİR	
16	ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU	KOCAELİ	
17	MERAL DANIŞ BEŞTAŞ	SİİRT	
18	NURAN İMİR	ŞIRNAK	
19	NİMETULLAH ERDOĞMUŞ	ŞANLIURFA	
20	TAYİP TEMEL	VAN	